

درنامه و نکات مهم

عصر ارتباطات (فصل ۴) مطالعات اجتماعی، هشتم

رسانه ها و زندگی ما (درس ۸)

دبیر: صفوی

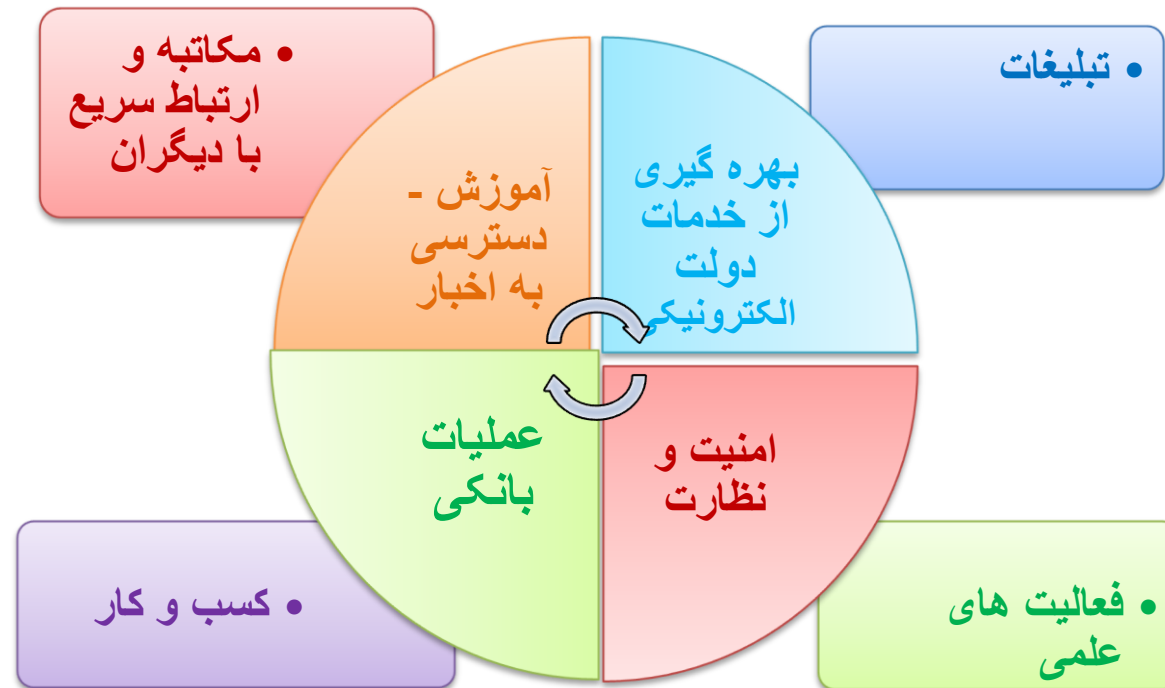
فارس، جهرم

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

رسانه ها در زندگی ما

امروزه همه جوامع با انقلاب بزرگی در فناوری اطلاعات و ارتباطات رو به رو شده و این فناوری بر همه جنبه های زندگی آنان اثر گذاشته است.

نمونه هایی از کاربردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در زندگی روزمره

فعالیت های علمی

برای پیدا کردن یک لغت در دایره المعارف یا مطلبی در کتاب وقت زیادی باید صرف کرد، ولی با جست و جو در اینترنت به راحتی و سرعت می توان مطلب مورد نظر را پیدا کرد.

ومتأسفانه باید به این نکته توجه کرد که مهارت و مزایای تحقیق و جست و جو میان منابع مکتوب (کتاب) کاهش پیدا کرده است.

Gsafavi

مکاتبه و ارتباط سریع با دیگران

با پست الکترونیکی (ایمیل) می توان علاوه بر نامه نگاری با دیگران فایل های متنی یا صوتی و تصویری را به همراه نامه ارسال کرد و همچنین با تلفن همراه به راحتی با دیگران مکالمه کرد و پیام فرستاد.

تبلیغات

فضای مجازی مخاطبان زیادی دارد، بنابراین محیط مناسبی برای تبلیغ است، تبلیغات مختلف، مانند: تبلیغ برای محصولات کارخانه ها و حتی تبلیغ یک باور و فکر و تبلیغ برای محصولات ایرانی

آموزش

استاد می تواند با استفاده از وسایل ارتباطی نوین از راه دور همزمان در چند کلاس تدریس کند و مانند کلاس حضوری با دانشجویانش صحبت کند.

در این آموزش استاد و دانشجو، صدا و تصویر یکدیگر را دریافت کرده و نیازی به سفر استاد به شهر دیگر و حضور در کلاس نیست.

این نوع آموزش را آموزش از طریق **ویدئو کنفرانس** (دور سخنی) می گویند. *Gsafavi*

بهره گیری از خدمات دولت الکترونیک

۱- پرداخت قبض آب و برق و تلفن و ... به وسیله تلفن یا اینترنت یا نرم افزارهای مختلف از منزل

۲- ثبت نام حج و زیارت

۳- ثبت نام کنکور و آگاهی از نتایج آزمون ها

۴- صدور گواهینامه

۵- رزرو یا خرید بلیت هواپیما، قطار و ...

۶- آگاهی از میزان مالیات تعیین شده و پرداخت آن و..

کسب و کار

از طریق اینترنت می توانیم ویژگی های کالای مورد نیاز خود را بررسی کنیم و قیمت ها را مقایسه کرده، بعد از انتخاب کالای مورد نظر از طریق اینترنت و با استفاده از کارت بانکی خرید کنیم.

البته در هنگام خرید یا سفارش اینترنتی باید به اصول ایمنی توجه داشته باشیم تا سودجویان ما را فریب ندهند و مشکلی برایمان ایجاد نشود.

دسترسی به اخبار

رسانه‌ها یکی از وسایل تولید و پخش خبر است و نگاه و افکار مخاطبان به وقایع و افکار مختلف، بر اساس همین اخبار و اطلاعات تولید شده توسط رسانه‌ها شکل می‌گیرد.

رسانه‌ها به راحتی می‌توانند روی ذهن، افکار و باورهای ما تاثیر بگذارند، پس باید دقت کرد که از چه منابعی آن اخبار و اطلاعات تولید و پخش می‌شود.

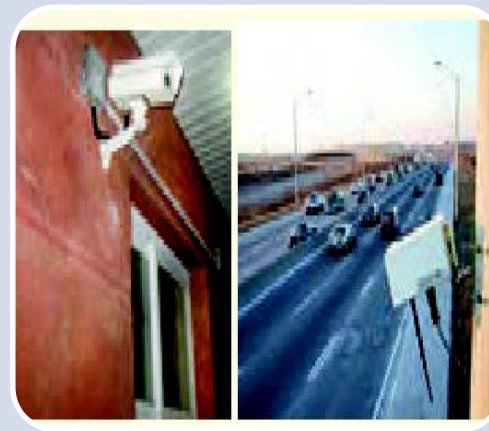
توجه نکردن به منابع تولید و نشر خبر، گاهی می‌تواند سبب تغییر یا انحراف در ذهن و افکار عمومی شوند.

عملیات بانکی

ما می‌توانیم با استفاده از تلفن، دستگاه‌های خودپرداز، و اینترنت به شبکه بانکی متصل شویم و کارهایی مانند:

- ۱- واریز کردن پول به حساب دیگران
  - ۲- گرفتن موجودی،
  - ۳- دریافت صورت حساب
  - ۴- برداشتن پول از حساب و ...
- انجام دهیم.

امنیت و نظارت

با استفاده از تلویزیون مدار بسته تلفن همراه و اینترنت، می‌توان مکان‌های مهم مثل: فرودگاه‌ها، موزه‌ها، فروشگاه‌های بزرگ، بانک‌ها، مدارس و... کنترل (واپایش) کرد، و جلوگیری از اعمال خلاف یا سرقت را گرفت.

افراد نیز می‌توانند با استفاده از این وسایل از منزل یا محل کار خود را مشاهده و کنترل نمایند و بالعکس.

با استفاده از دوربین‌ها و رایانه‌ها کنترل ترافیک انجام می‌گیرد و تخلفات رانندگی ثبت می‌شود.

از مزایای برخی از فناوری های جدید می توان به موارد زیر اشاره کرد:

➤ صرفه جویی در وقت و هزینه

➤ کمتر شدن رفت و آمد در شهر

➤ دسترسی ۲۴ ساعت شبانه روز به بعضی خدمات (مانند

عملیات بانکی)

تحول در فناوری های ارتباطی و اطلاعاتی همچنان ادامه دارد و فناوران همیشه به دنبال ابداع فناوری جدید هستند، به طور مثال ابداع فناوری که افراد بتوانند با تلفن همراه خود و از راه دور، وسایل خانه را روشن و خاموش کرد و یا این که ماموران آب و برق و گاز و ... بدون مراجعه به منزل، میزان مصرف آن ها را ثبت کنند و قبض را ارسال نمایند.

تأثیر وسایل ارتباط جمعی (رسانه های ارتباط جمعی) بر فرهنگ عمومی

صاحب نظران معتقدند که رسانه های ارتباط جمعی ،
با تولید انبوه اخبار و برنامه های سرگرم کننده تاثیر زیادی بر
سبک زندگی و هویت افراد می گذارند.

همچنین رسانه ها موجب می شوند که مردم به شیوه خاصی فکر کنند و یا وقایع
را همانطور که آن ها می خواهند تحلیل و بررسی کنند و ببینند.

پس نتیجه می گیریم که:
رسانه ها روی باورها و افکار و رفتار انسان ها اثر می گذارند .
و این اثرات می تواند مثبت یا منفی باشد.

نظر صاحب نظران در مورد اثرات منفی رسانه های ارتباط جمعی

امروزه بخش زیادی از وقت مردم جهان صرف تماشای تلویزیون یا استفاده از اینترنت می شود.

در اغلب فیلم ها زد و خورد و خشونت نشان داده می شود و متأسفانه کمتر انسان ها را در حال حل کردن مسائل مسالمت آمیز نشان می دهند.

و بسیاری از افراد به خصوص **نوجوانان** بیشتر تحت تاثیر این صحنه ها قرار گرفته و ممکن است در **زندگی روش های خشونت آمیز** به کار ببرند

هم چنین برخی از پایگاه های اینترنتی ممکن است ، بی بند و باری های اخلاقی را در کاربران ترویج دهند، و از این طریق بر فرهنگ جامعه اثر منفی بگذارند.

یکی دیگر از آثار منفی رسانه ها **آگهی های بازرگانی** است که **مصرف گرایی** را در جامعه تشویق می کنند.

آگهی های بازرگانی ممکن است، از طریق :

رادیو و تلویزیون

مجلات و روزنامه ها

پیامک به تلفن همراه

رسانه های محیطی (تابلو های شهری ، آگهی نما (بیلبورد)، تابلوهای بزرگ چاپی، تلویزیون های

بزرگ شهری ، تابلوهای نوری دیجیتال تابلوهای به منظور اطلاع رسانی و تبلیغات

در فضای های عمومی و شهری نصب شده اند.)

Gsafavi

علاوه بر مصرف گرایی باید به این نکات در مورد آگهی های بازرگانی توجه کرد که:

۱- کسانی که کالاهای خود را تبلیغ می کنند به دنبال فروش کالا و سودشان هستند.

۲- تبلیغات از این نظر مهم است که: آن ها سعی می کنند راه و روش های مخصوصی برای لباس پوشیدن، غذا خوردن، خریدن اتومبیل، سرگرمی و.... را به همه افراد جامعه انتقال دهند و آن را تبدیل به فرهنگ عمومی و سبک زندگی کنند.

در واقع آن ها به جای ما فکر می کنند و تصمیم می گیرند.

۳- علاوه بر آن بعضی از آگهی های همه واقیعت ها را درباره یک کالا بیان نمی کنند یا با تعریف و تمجید غیر واقعی، سعی می کنند روی افکار مشتریان اثر بگذارند.

به این مثال ها توجه کنید.

با خوردن این نوشابه انرژی خود را چند برابر کنید

تبلیغ برای کتاب های آزمون (تست) و تمرین که مجوز و تایید آموزش و پرورش ندارند.

تبلیغ خوراکی های مضر مانند چیپس و پفک

با مصرف این کرم زیبایی شما دو چندان می شود.

پس باید توجه کرد که در چنین شرایطی وقتی فیلم ها و پیام های بازرگانی را می بینیم ،

خوب فکر کنیم، آن ها را تجزیه و تحلیل کنیم و به تاثیر آن ها بر فکر و رفتارمان توجه کنیم.

از دیگر آثار منفی تاثیر وسایل ارتباط جمعی می توان به موارد زیر اشاره کرد.

کم شدن دید و بازدید
های اقوام و دوستان

کم شدن گفت و گو
بین اعضای خانواده

کم شدن تماس چهره
به چهره

➤ استفاده از وسایل ارتباطی مانند تلفن همراه و پیامک و شبکه های اجتماعی جایگزین دیدارهای بین اقوام و دوستان شده است.

➤ و هم چنین به دلیل سرگرم شدن اعضای خانواده با این رسانه ها آنها وقت کمتری برای گفت و گو با یکدیگر، باخبر شدن از حال هم و حل مسائل و کارهای روز مره شان اختصاص بدهند.

بازی های رایانه ای

بازی های رایانه ای برای کودکان و نوجوانان جذابیت زیادی دارد. این بازی ها ممکن است یا سرگرم کننده، آموزنده و مفید باشند یا اثرات مخرب و مضرى به جا بگذارند.

در بسیاری از این بازی ها برنده شدن یعنی زدن و کشتن شخصیت ها. این بازی ها باعث می شود که خشونت گرایی تشویق شود و بعدها افراد، محیط واقعی را با محیط بازی اشتباه بگیرند. بازی هایی که خشونت و ترس را

نشان می دهند اثرات بدی بر روح و روان نوجوانان می گذارند. نوجوانان باید موقع خرید به برچسب رده سنی بازی نیز توجه کنند.

فعالیت

- ۱- شما با اعضای خانواده تان تاکنون از کدام یک از فناوری های ارتباطی که در دو صفحه قبل آمده استفاده کرده اید؟ فهرست کنید.
- ۲- آیا می دانید پلیس فتا چیست؟ در این باره تحقیق کنید و برخی خدمات این مرکز را در کلاس مطرح کنید. (برای این کار می توانید به سایت پلیس فتا مراجعه کنید.)
- ۳- کار برگه شماره (۴) پیش بینی آینده را در منزل کامل کنید. شما چند هفته وقت دارید درباره موضوع فعالیت فکر کنید.

- ۴- شما در محل زندگی تان به کدام رسانه های جمعی، دسترسی دارید؟ فکر می کنید تاکنون کدام یک از رسانه های جمعی بیشتر روی افکار و رفتار و سبک زندگی شما اثر گذاشته اند؟ چه تأثیری؟
- ۵- تحقیق کنید: با راهنمایی معلم، پرسش نامه ای طراحی کنید و از حداقل بیست نفر از افراد در گروه های سنی مختلف، سؤال (۴) را بپرسید و در هر ستون پاسخ ها را بنویسید، سپس نتایج را جمع بندی و به کلاس گزارش کنید.

دانش آموزان عزیز

- باید بدانید وارد شدن به فضای مجازی* و استفاده از اینترنت مانند هر محیط دیگر، علاوه بر فواید و جذابیت‌ها، زیان‌های مخصوص به خود را دارد. پس مراقب باشید و این نکات را رعایت کنید :
- * برخی اطلاعاتی که در اینترنت وجود دارند، صحیح نیستند چون از سوی منابع و افراد مختلف منتشر می‌شوند. پس درباره درستی منبع و پایگاه آنها، تحقیق و پرس‌وجو کنید.
  - * عکس‌ها یا فیلم‌های خانوادگی خود را هرگز وارد اینترنت نکنید. اطلاعات شخصی شما ممکن است مورد سرقت و سوءاستفاده قرار بگیرد. آنها را حتی برای دوستانتان هم ارسال نکنید.
  - * رمز عبور پست الکترونیک یا رمز کارت بانکی والدین و نظایر آنها را فاش نکنید. بعضی وبگاه‌ها (سایت‌ها) ممکن است از شما بخواهند در قبال جایزه، چنین اسراری را برای آنها فاش کنید.
  - * اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای یا اینترنت باعث اختلال در زندگی و تحصیل شما می‌شود. فقط ساعت خاصی را به این کار اختصاص دهید.
  - * مراقب خطرات وبگاه‌ها و کانال‌های دوست‌یابی باشید. اینها به دلیل امکان ارائه اطلاعات دروغ، راه مناسبی جهت انتخاب دوست نیستند.
  - * از ارتباط با افراد ناشناس در فضای مجازی پرهیز کنید.
  - * از اعتماد بی‌جا به افراد، پرهیز کنید.
  - * به عناوین تحریک‌کننده که برای به انحراف کشیدن شما طراحی شده، بی‌اعتنایی کنید.
  - * بدون تحقیق وارد کمپین‌ها نشوید.
  - * خریدهای اینترنتی را با مشاوره بزرگ‌ترها انجام دهید.
  - * در صورت برخورد با شبهات دینی و اعتقادی به پایگاه‌های پاسخ‌گویی به سؤالات دینی مانند مرکز ملی پاسخ‌گویی به سؤالات دینی و سایت پرسمان مراجعه نمایید.
  - * اخبار سیاسی را از منابع معتبر خبری مانند خبرگزاری جمهوری اسلامی به دست آورید.